

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta (HE 203/2022 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki, valtiovarainministeriö
- lakiasiainjohtaja Jussi-Pekka Rantanen, Keva

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- Finanssivalvonta
- Helsingin kaupunki
- Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- Julkisen alan unioni JAU ry
- Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT
- Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei huomautettavaa:

- Suomen Kuntaliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kevasta annettua lakia. Hyvinvointialueiden edustus lisätäisiin Kevan hallintoon siten, että kuntien ja hyvinvointialueiden edustajat valtuutettujen kokoonpanoon ja hallitukseen valittaisiin kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhdessä ehdottamista henkilöistä. Kuntien ja hyvinvointialueiden valtuutettuja määrättäessä otettaisiin huomioon vuodesta 2025 lähtien yhtä aikaa pidettävien kuntavaalien ja aluevaalien yhteistulos. Lisäksi ehdotetaan jatkettavaksi ammattikorkeakouluosakeyhtiön mahdollisuutta pysyä Kevan jäsenyhteisönä vuoden 2025 jälkeen vuoden 2035 loppuun asti.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2023.

Valiokunnan mietintö StVM 41/2022 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kevan hallintoa ja toimintaa valvovat 30 valtuutettua määrätään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Nykyisin kuusi valtuutettua ja varavaltuutettua määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ja neljä valtuutettua kunta- ja hyvinvointialue työnantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Kevan hallintoa ja toimintaa johtavan hallituksen 11 jäsenestä kolme valitaan pääsopijajärjestöjen ja kaksi KT:n ehdottamista henkilöistä. Muut valtuutetut ja hallituksen jäsenet valitaan kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä. Ehdotetuilla säännösmuutoksilla mahdollistetaan hyvinvointialueiden edustus sekä valtuutettujen että hallituksen kokoonpanossa.

Lakiehdotuksella mahdollistetaan myös Kevan jäsenyhteisöinä olevien ammattikorkeakouluosakeyhtiöiden säilyminen edelleen Kevan jäsenyhteisöinä vuoteen 2035 saakka, jolloin viimeiset lisäeläke-etuuksiin oikeutetut ammattikorkeakoulujen työntekijät saavuttavat perustelujen mukaan eläkeikänsä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä vähäisin muutoksin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös työmarkkinaosapuolten edustusta koskevaa lain sanamuotoa siten, että edustajansa valtuutettujen ja hallituksen kokoonpanoon esittäisivät kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavat edustavimmat valtakunnalliset ammattijärjestöt kunnallisten pääsopijajärjestöjen sijasta. Sanamuodon muutoksella ei ole esityksen perustelujen mukaan tarkoitus muuttaa nykyistä työmarkkinaosapuolten edustusta Kevan hallinnossa. Lakiehdotuksen sanamuodon muuttamista on perusteltu sillä, että hallituksen esityksen lausuntovaiheessa oli irtisanottu pääsopimus, johon pääsopijajärjestöasema on sidottu. Muutosehdotuksen tarkoituksena on varmistaa, että Kevassa vakuutettuna oleva henkilöstö olisi edelleen laajasti edustettuna toimielimissä henkilöstöä edustavien edustavimpien järjestöjen kautta. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 8 a ja 9 §:ssä ammattijärjestöt-sana korvataan termillä neuvottelujärjestöt, jotta edustajien nimeäminen voidaan tehdä myös tilanteessa, jossa pääsopimus on irtisanottu.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 203/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kevasta annetun lain (66/2016) 3 §:n 4 momentti, 8 a §:n 2 momentti ja 9 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 4 momentti laissa 292/2017 sekä 8 a §:n 2 momentti ja 9 §:n 2 momentti laissa 513/2020, seuraavasti:

3 §

Kevan jäsenyhteisöt

Ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitetulla ammattikorkeakouluosakeyhtiöllä, joka on Kevan jäsenyhteisö 1 päivänä huhtikuuta 2017, on oikeus pysyä Kevan jäsenyhteisönä vuoden 2035 loppuun riippumatta yhtiön omistussuhteissa tapahtuvista muutoksista.

8 a §

Valtuutetut

Kuusi valtuutettua ja yhtä monta varavaltuutettua määrätään kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavien edustavimpien valtakunnallisten **neuvottelujärjestöjen** ehdottamista henkilöistä. Neljä valtuutettua ja yhtä monta varavaltuutettua määrätään Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Muista valtuutetuista ja varavaltuutetuista kaksikymmentä määrätään kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhdessä ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja maan eri osat saavat valtuutetuissa tasapuolisen edustuksen. Kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien valtuutettuja ja varavaltuutettuja määrättäessä otetaan huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa ja aluevaaleissa saamat yhteenlasketut ääniosuudet vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

9 §

Hallitus

Hallituksessa on yksitoista jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kolme ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä

Valiokunnan mietintö StVM 41/2022 vp

edustavien edustavimpien valtakunnallisten **neuvottelujärjestöjen** ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan Kunta- ja hyvinvointialueuudistajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuutetut määräävät varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa määrättyinä olevien valtuutettujen toimikausi jatkuu 31 päivään elokuuta 2025.

— — — — —

Helsingissä 18.1.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Noora Koponen vihr
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Paula Werning sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen